

Stanowisko Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa” w sprawie uzupełnienia pakietu działań antykryzysowych o filar VI - wsparcia działań samorządu terytorialnego

Stowarzyszenie „Metropolia Warszawa” z niepokojem obserwuje gwałtowny wzrost liczby osób zakażonych koronawirusem w Polsce, który jest poważnym zagrożeniem nie tylko dla ludzi, ale i dla gospodarki oraz może mieć poważne skutki finansowe dla samorządów.

Doceniamy dotychczasowe działania podejmowane przez rząd w walce z pandemią, jednak destrukcyjny wpływ epidemii koronawirusa zaczyna uderzać finansowo także w samorządy. Należy zwrócić szczególną uwagę, że samorządy ponoszą wysokie koszty ekonomiczne i społeczne związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się koronawirusa. Skutki te, w połączeniu z trudną sytuacją finansową samorządów, mogą doprowadzić do utraty płynności finansowej. Stan zagrożenia epidemicznego będzie miał też wpływ na wysokość i ściągalność dwóch największych źródeł dochodów czyli podatków dochodowych (PIT i CIT) oraz podatków i opłat lokalnych.

Brak wsparcia rządowego dla samorządów, które od dawna znajdują się w trudnej sytuacji finansowej, doprowadzi w konsekwencji do utraty możliwości realizacji zadań i usług na rzecz mieszkańców.

W trosce o mieszkańców naszych gmin i miast deklarujemy wolę współpracy przy realizacji zaproponowanego pakietu antykryzysowego, ale oświadczamy stanowczo, że w naszej ocenie wymaga on uzupełnienia o wsparcie działań samorządu terytorialnego.

Wielokrotnie sygnalizowaliśmy o trudnej sytuacji samorządów metropolii warszawskiej, którą tworzy 70 gmin i 9 powiatów. Na skutek zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) w budżetach samorządów metropolii warszawskiej ubędzie ponad 1,3 mld zł rocznie. Jednocześnie w ostatnich latach obserwujemy znaczny wzrost wydatków jednostek samorządu terytorialnego wynikający ze zwiększenia zakresu zadań oraz inwestycji, a także ze znacznego wzrostu kosztów wykonywania zadań, w tym kosztów pracy. Poważnym problemem jest ogromna luka finansowa w oświacie. Otrzymana przez samorządy subwencja oświatowa nie pokryła nawet wynagrodzenia nauczycieli i innych osób zatrudnionych w oświacie. Do usług świadczonych na rzecz mieszkańców, których koszty drastycznie rosną – niezależnie od samorządów, należy również transport publiczny oraz odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Mniej środków w budżecie miast, gmin i powiatów to ograniczenie możliwości ich rozwoju. To mniej inwestycji w transport publiczny, infrastrukturę drogową, gorszej jakości edukacja, pomoc społeczna, ochrona zdrowia i inne usługi wynikające z zadań własnych samorządów. To również ograniczone możliwości sprostania nowym wyzwaniom, takim jak lokalna energetyka ze źródeł odnawialnych, ochrona klimatu i czystość powietrza.

Stowarzyszenie Metropolia Warszawa

Samorządy zrzeszone w Stowarzyszeniu „Metropolia Warszawa” bezskutecznie apelowały do rządu o poszanowanie zasad pomocniczości, adekwatności i przestrzegania Ustawy o finansach publicznych, która wymaga zapewnienia źródła finansowania ubytku w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Naszym zdaniem społeczności lokalne i regionalne powinny aktywnie uczestniczyć w rozwoju, ale powinny mieć zapewnione odpowiednie warunki. Malejące inwestycje samorządowe to mniejsze wpływy z podatków VAT i CIT, a w dalszej perspektywie także PIT. Zahamowanie rozwoju lokalnego i regionalnego to osłabienie całego kraju.

Obecnie epidemia spowodowana rozprzestrzeniającym się koronawirusem jeszcze bardziej pogłębi dramatyczną sytuację w samorządach, gdyż będzie ona miała bezpośredni wpływ na ściągalność i wysokość podatków dochodowych (PIT i CIT) oraz podatków i opłat lokalnych, które są głównym źródłem dochodów samorządów.

Z powyższych względów oczekujemy wypracowania spójnych i kompleksowych rozwiązań, które uzdrowią obecną sytuację.

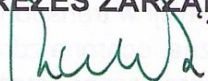
W celu uniknięcia kryzysu finansów i niewypłacalności samorządów, apelujemy do rządu o:

- **wsparcie samorządów poprzez wzrost subwencji ogólnej w celu zrekompensowania spadków dochodów związanych pandemią COVID-19;**
- **zawieszenie wpłaty Janosikowego przez samorzady do końca 2023 r;**
- **wykreślenie sankcji z art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych (dotyczących uchwalania budżetów i sprawozdań);**
- **wprowadzenie rekompensaty wszędzie tam, gdzie koszty gospodarowania odpadami są wyższe niż maksymalny, ustawowy poziom opłat.**

Rozwiązanie obecnego kryzysu jest w pełni zależne od rządu i bez jego zdecydowanych działań nie uda się zatrzymać pogłębiającego się kryzysu gospodarczego i finansowego jaki grozi jednostkom samorządu terytorialnego.

Propozycje szczegółowych rozwiązań przedstawionych problemów w formie pakietu zmian legislacyjnych stanowią załącznik do niniejszego stanowiska i są jednocześnie wyrażeniem poparcia stanowiska Unii Metropolii Polskich i Związku Miast Polskich w przedmiotowej sprawie przez Stowarzyszenie „Metropolia Warszawa”.

Stowarzyszenie
„METROPOLIA WARSZAWA”
PREZES ZARZĄDU

Michał Olszewski